

**Státní
veterinární
správa**

**Odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví
ÚVS SVS**

Přehled a výsledky kontrolní činnosti SVS nad výrobou a zpracováním medu

5. mezinárodní seminář „zdravotní problematika v chovech včel“

- 1) MKA METR 2017**
- 2) Kontroly v místě určení**
- 3) Ostatní kontroly (kontrolní zjištění)**
- 4) Filtrace medu přes syntetické pryskyřice**

MVDr. Pavel Texl, Brno, 8. 2. 2018

MKA METR 2017

MKA METR 2017

Cíle MKA METR 2017

- Cílem kontrolní akce bylo především zjistit a ověřit kvalitu a nezávadnost prodáváného medu v rámci prodeje „ze dvora“ (prodej malých množství vlastních produktů prvovýroby přímo konečnému spotřebiteli)
- Dalším důležitým cílem bylo ověřit u prodáváného medu, zda jeho původ na etiketě odpovídá skutečnosti, a to především u medů, deklarovaných jako med z ČR

Místa kontrol

- Tržnice a tržiště ve smyslu Veterinárního zákona
- Stanoviště chovatelů včel

Vzorky

- Při každé kontrole byl odebrán vzorek

MKA METR 2017 – parametry kontrolní akce

Základní parametry

- Kontrolní akce probíhala od konce června 2017 do poloviny září 2017
- V rámci akce proběhlo 205 kontrol na území všech krajů včetně Prahy

Rozsah vyšetřování vzorků

- Rozsah vyšetření u všech odebraných vzorků: Fyzikálně chemické parametry podle přílohy vyhlášky č 76/2003 Sb. a senzorické posouzení
- U části vzorků, kde byl na etiketě deklarován původ ČR, byl vyšetřován geografický původ a u medů deklarovaných jako jednodruhové byla provedena pylová analýza
- U části vzorků bylo na základě kontrolních zjištění provedeno stanovení reziduí inhibičních látek (vybraná ATB nebo skupina ATB)

MKA METR 2017 – výsledky

Základní statistika

- 100 kontrol na tržnicích
- 105 kontrol na stanovištích včel
- Méně pochybení na stanovištích
- **14 vzorků nevyhovujících (6,8 %)**
- **3 vzorky nevyhověly ve více ukazatelích (2 parametry – 2 vzorky, 3 parametry – jeden vzorek)**
- Nejvíce vzorků nevyhovělo v parametrech **aktivita diastázy (4), HMF (5) a elektrická vodivost (5)**
- Nejnižší naměřená hodnota aktivity diastázy: 3,4, nejvyšší naměřená hodnota HMF: 245
- Vždy jeden vzorek nevyhověl v parametrech **sacharóza, botanický původ, nečistoty, sensorické posouzení**
- **Všechny vzorky byly vyhovující v parametrech reziduí inhibičních látek (vybraná ATB)**

MKA METR 2017 – vyhodnocení

Tabulka (Statistika nevyhovujících vzorků podle krajů)

Kraj	Počet kontrol (vzorků)	Nevyhovujících vzorků	Nevyhovujících vzorků ve více parametrech
Praha	12	4	1*
Středočeský	14	2	
Jihočeský	15		
Plzeňský	15	1	
Karlovarský	14	2	1
Ústecký	16	1	
Liberecký	15		
Královéhradecký	14	1	
Pardubický	15	2	1
Vysočina	14		
Jihomoravský	15	1	
Zlínský	15		
Olomoucký	16		
Moravskoslezský	15		

MKA METR 2017 - vyhodnocení

- Některá kontrolní zjištění jsou zveřejněna formou tiskových zpráv, na portálu www.potravinynapranyri.cz nebo na portálu www.bezpecnostpotravin.cz

Příklady článků

- <https://www.svscr.cz/svs-odhalila-vyrobnu-falsovaneho-medu/>
- <http://www.bezpecnostpotravin.cz/prodejce-na-farmarskem-trhu-v-praze-vydaval-med-z-ciny-za-cesky.aspx>

Kontroly v místě určení

Statistika kontrol v místě určení

- V roce 2017 provedla Státní veterinární správa **60 kontrol** v místě určení, zaměřených na obchodování (dovoz) medu
- Během těchto 60 kontrol byly odebrány vzorky v **31 případech**, celkem bylo odebráno **70 vzorků**
- Odebrané vzorky byly analyzovány na fyzikálně-chemické parametry podle přílohy vyhlášky č 76/2003 Sb., sensorické posouzení, geografický původ a rezidua inhibičních látek

Statistika kontrol v místě určení

- Vyšetřeny byly např. medy z Argentiny, Bulharska, Číny, Mexika, Moldávie, Polska a Ukrajiny
- V současnosti jsou v průběhu vyšetřování testovány také medy z Ruské Federace a dalších zemí
- **Pochybení** byla zjištěna ve **3 případech**. Ve dvou případech **zásilka nebyla nahlášena** SVS, v jednom případě byl nevyhovující výsledek vyšetření odebraného vzorku (**nižší aktivita diastázy**)
- Nejvíce kontrol proběhlo a probíhá ve Středočeském kraji (odebráno 57 vzorků), ale také v Jihomoravském, Olomouckém, Moravskoslezském a dalších

Ostatní kontroly

(kontrolní zjištění)

Kontrolní činnost – med, obecně

- SVS kontroluje med (výrobu, skladování, přepravu, dovoz, vývoz a balení dále jen „zpracování“) ve fázi jeho prvovýroby (produkce) chovatelem včel, při jeho zpracování ve schválených zařízeních, při prodeji „ze dvora“, při uvádění na trh ve stravovacích zařízeních a v místech určení
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce (SZPI) kontroluje med v ostatních případech (v tržní síti, internetový prodej medu a další)
- Ministerstvo obrany a ministerstvo vnitra (v jejich působnosti)
- Med je také předmětem kontrol v rámci potravin nesoucích označení „KLASA“ nebo „regionální potravina“

Kontrolní činnost SVS - med

Při jakých příležitostech SVS kontroluje med?

- Na vlastní podnět
- Na podnět jiného kontrolního orgánu (SZPI, Policie, Generální ředitelství cel)
- Na podnět jiného subjektu

Vlastní kontroly SVS

- V rámci plánovaných kontrol (víceletý plán kontrol)
- V rámci monitoringu cizorodých látek
- V rámci mimořádných kontrolních akcí
- V rámci kontrol v místech určení
- V rámci kontrol tržnic a tržišť

Některá kontrolní zjištění SVS v rámci běžného hygienického dozoru - 2017

Některá kontrolní zjištění SVS v rámci běžného hygienického dozoru - 2017

Některá kontrolní zjištění SVS v rámci běžného hygienického dozoru - 2017

Filtrace medu přes syntetické pryskyřice

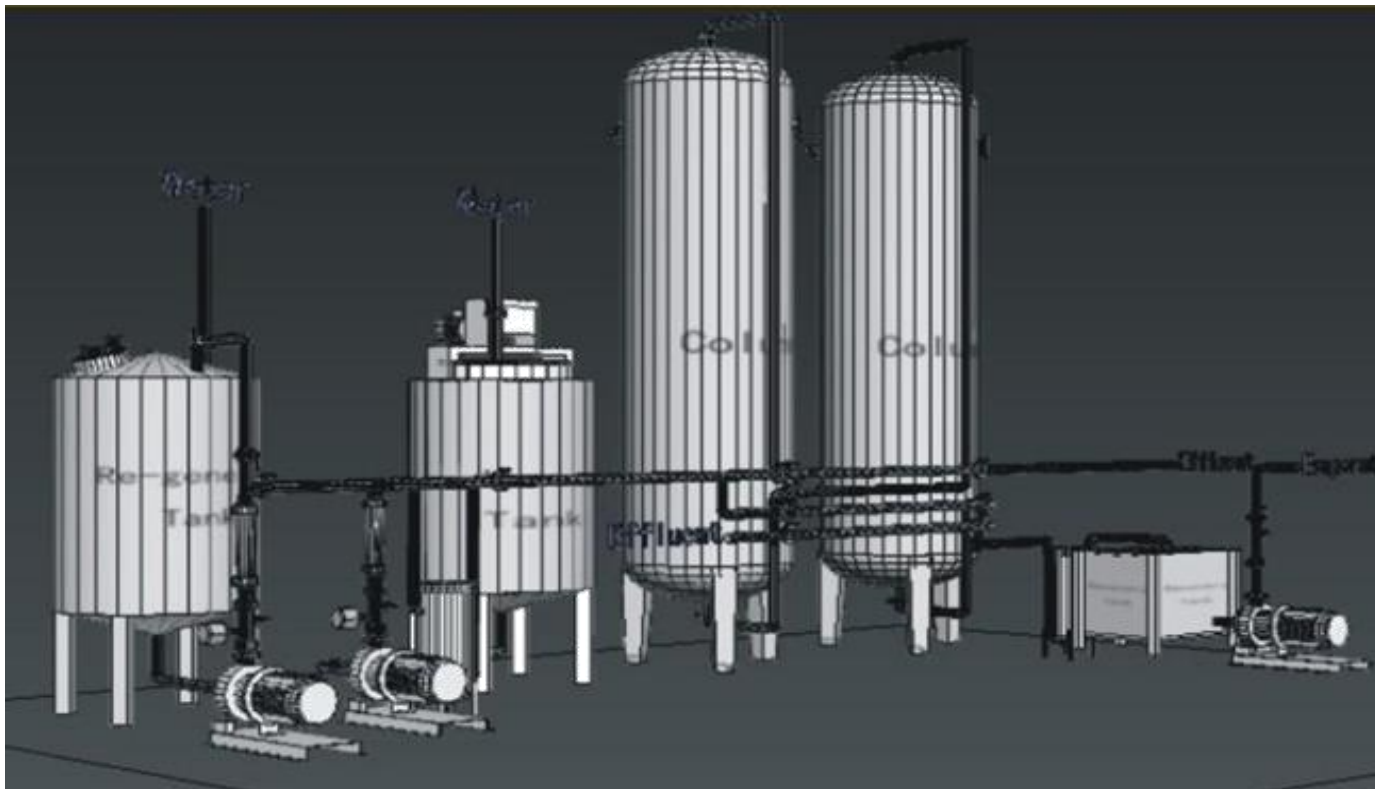
Filtrace medu přes syntetické pryskyřice

Substance, které lze údajně z medu filtrací odstranit:

- **tetracyklin včetně oxytetracyklinu**
- **chloramfenikol**
- **sulfonamidy**
- **HMF (hydroxymethylfurfural)**
- další látky, například:
- fluorochinolony, erythrocin (erythromycin), makrolidy, paradichlorbenzen, omethoate, metamidofos, carbenazim

Filtrace medu přes syntetické pryskyřice

Technologie

Filtrace medu přes syntetické pryskyřice

Technologie – výsledek v laboratorních podmínkách

Původní med (ředěný vodou), „čistý“ med a „voda“ z chromatografické kolony

Filtrace medu přes syntetické pryskyřice

Definice medu podle příslušné legislativy (Směrnice Rady 2001/110/ES)

Med je přírodní sladká látka produkovaná včelami medonosnými (*Apis mellifera*) z nektaru rostlin nebo výměšků živých částí rostlin nebo z výměšků hmyzu sajícího na rostlinách, které se nacházejí na živých částech rostlin, které včely sbírají, přetvářejí mísením se svými vlastními specifickými látkami a ukládají, nechávají dehydratovat, uskladňují a nechávají uležet a zrát v medových plástech.

Děkuji za pozornost